

Røbstæderne paa den Tid, de handlende have aabent, for at gøre Indkøb. Endringsforslaget gaar ud paa en Indskrænkning af den bestaaende Søndagsfrihed, og den kan jeg ikke gaa med til. Jeg kan kun være med til en Forandring af Helligdagsloven, som gaar i Retning af en Udvidelse af Søndagsfriheden til alle de Arbejdere, hos hvem der er et inderligt Ønske om at faa noget mere Søndagsfrihed, end de have for Øjeblikket.

Jeg skal dernæst kortelig omtale de andre Endringsforslag. Der er da Endringsforslaget under Nr. 2, som tilshyldende gaar noget i den Retning, for hvilken jeg har udtalt mig. Men jeg vil dertil bemærke, at for det første er der jo ved dette Endringsforslag ikke Tale om nogen Søndagsfrihed, ikke Tale om nogen Dags Frihed, der er kun Tale om nogle enkelte Timers Frihed. Og jeg vil endvidere sige, at man kan ikke betragte det Endringsforslag udelukkende i Belysning af, hvad det giver af Frihed, men man maa ogsaa se hen til, hvilken Virkning det vil have paa den almindelige Omsætning. Og jeg skal da i saa Henseende navnlig bemærke, at som Forholdene ere her i Kjøbenhavn og ganske sikkert ogsaa paa mange andre Steder, maa Arbejderklassen paa Jule- og Nytaarsaften arbejde lige til den sædvanlige Fyrasten, som omtrent falder Kl. 6 eller 7. Det er saaledes, at mange Steder bliver Lønner udbetalt lige umiddelbart foran Højtiden, saa at mange faa deres Penge udbetalte selve Juleaften. Naar man nu betænker, at mange Arbejdere have en lang Vej at passere for at komme til deres Hjem, og at de ikke den foregaaende Dag kunne vide, hvorledes de ville gøre deres Indkøb, saa vil man se, at de ere nødte til i største Skyndsomhed at gøre Indkøbet Juleaften eller Nytaarsaften for at kunne fejre Højtiden. Dette medfører at en stor Del handlende, som staa i Forbindelse med Arbejderklassen, maa for at kunne forsyne Arbejderne med de Varer, de behøve, nødvendigvis holde aabent og sælge Jule- og Nytaarsaften, og jeg er ganske sikker paa, at en stor Del handlende ville grumme nødig undvære den Omsætning, de ere vante til at have Jule- og Nytaarsaften. Jeg skal i saa Henseende henvise til, at i den lange Tid, der medgik, inden det oprindelige Forslag til en Hellig-

dagslov blev gennemført, — det varede ikke mindre end 5 Aar — er der fra mange Sider kommet Andragender og Udtalelser frem om, hvad man ønskede med Hensyn til Helligdagsfrihed; men saa vidt mig bekendt er der ikke kommet nogen Udtalelse frem, der gik ud paa, at Frihed Jule- og Nytaarsaften skulde være ønskelig. Jeg har ikke erfaret noget saadant. Jeg tror nok, at Handelsbetjente i Kjøbenhavn have været meget ivrige for at fremskynde en Forandring i de tidligere bestaaende Forhold, men jeg har ikke lagt Mærke til, at man har udtalt sig for Indskrænkninger med Hensyn til Handelen Jule- og Nytaarsaften. Det forekommer mig ogsaa, at det ærede Flertals Motivering paa dette Punkt er noget modsigende. Det paastaaes saaledes til Eksempel, at der Juleaften ikke skal være nogen snyderlig Handel — man maa huske paa, at her drejer det sig om Tiden efter Kl. 7 —, saa ere Folk optagne af Helligaften og besatte sig ikke med at gøre Indkøb. Men paa den anden Side siger det ærede Flertal, at hvis Juleaften falder paa en Søndag, maa man nødvendig give de handlende et Ækivalent ved at tillade dem at holde aabent den nærmest foregaaende Søndag. Hvis det imidlertid er saaledes, at der ikke er nogen videre Handel Juleaften, saa er der jo ikke Grund til at give dem noget Ækivalent. Men idet man giver dem Lov til at holde Butikken aaben en Søndag Eftermiddag fra Kl. 4 til 10 eller 11, saa ligger der en Anerkendelse af, at der alligevel finder en ikke ringe Handel Sted Juleaften, og jeg tror heller ikke, at man kan gaa ud fra, at Juleaften er en saa betydningsløs Handelsdag. Endvidere vil jeg med Hensyn til de Ønsker, der ere fremkomne, bemærke, at jeg i den allerførste Tid har set et Ønske fremkomme fra en Handelsforening i Kjøbenhavn, hvis Medlemmer, da det rygtedes, at det høie Ting vilde foreslå Forandringer i Helligdagsloven, holdt et Møde, hvor det blev vedtaget, at de for deres Vedkommende paa ingen Maade ønskede en Lovbestemmelse, der foreskrev, at der Jule- og Nytaarsaften skal være lukket efter Kl. 7. Denne Udtalelse ved jeg er kommen frem. Derimod ved jeg ikke, om der fra den anden Side er kommet noget frem. Jeg vil naturligvis indrømme, at der er en Del af dem, der have en tje-